

1. Testa nosaukums

DEHIDROEPIANDROSTERONA SULFĀTS (DHEA-SO4)

2. Angļu val. - *Dehydroepiandrosterone sulfate*

3. Īss raksturojums

DHEA-SO4 ir androgēns hormons, ko sekretē virsnieru garoza, nelielā daudzumā olnīcas, sēklinieki. DHEA-SO4 izdali stimulē AKTH. DHEA-SO4 ir vājš androgēns, bet perifērajos audos tas var tikt metabolizēts par daudz spēcīgākiem androgēniem - androstendionu un testosteronu, kā arī estrogēniem - estradiolu. Pussabrukšanas periods DHEA-SO4 ir 10-20 stundas, nav diennakts svārstību.

DHEA-SO4 noteikšanu izmanto hirsūtisma un alopēcijas gadījumos sievietēm, adrenerhes un aizkavētas pubertātes novērtēšanā, amenorejas di-ferenciāldiagnostikā, androgēnus producējošu virsnieru audzēju un iedzimtu virsnieru hiperplāziju diagnostikā. DHEA-SO4 noteikšana aizvieto 17 ketosteroidu noteikšanu urīnā.

4. Metode - imūnkīmiskā luminiscence.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta).
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
  - istabas temperatūrā (15-25 °C) - 1 diena;
  - ledusskapī (2-8 °C) serums - 2 dienas.
- Izmeklējамais materiāls - serums.

6. Referentās vērtības

	Sievietes (µg/dl)	Vīrieši (µg/dl)
0-5 gadi	< 30	< 30
6-11 gadi	< 150	< 150
12-17 gadi	30-430	30-550
18-54 gadi	30-430	18-560
> 55 gadi	30-260	18-560

7. Ietekmējošie faktori

↑ Klomifēns, danazols.

↓ Deksametazons, glikokortikoīdi, grūtniecība, perorālie kontraceptīvie preparāti.

8. Novirzes no normas

↑ Olnīcu policistoze.

Iedzimta virsnieru hiperplāzija, virsnieru audzēji, Kušinga sindroms un Kušinga slimība.

Ektopiski AKTH sekretējoši audzēji.

Hirsūtisms.

↓ Virsnieru mazspēja.

Adisona slimība.